

Maade, som jeg formener, at Stemningen ikke vilde taale. Saafremt det nu viste sig, at denne Tvivl var grundet, vilde det først blive til tredje Behandling, at Endringsforslag des angaaende bleve at stille; de ere ikke stillede til nærværende anden Behandling; men til denne hører at fremkomme med, hvad der kunde tale enten for eller imod de her stillede Forslag, og idet jeg altsaa skal nærmere gaae ind paa, hvad der saaledes fra min Side er at sige, skal jeg tillade mig at sammenligne det i mit første Alternativ i Tilføiningen til Udvalgets Betænkning Antydede med Fleertallets Forslag. Naar man i første Paragraph af det oprindelige Forslag alene udelader de to Ord: „og Disciplin“, men lader det Øvrige af sidste Punctum forblive staaende, bliver der tilbage: „Forsømmelse af denne Forpligtelse henvises udelukkende til kirkelig Sjælesorg.“ Derved vilde det være tydeligt, at alt Andet, end alene Sjælesorgen, var som Middel udelukket, Disciplinen vilde indtil Videre være ved Lov forbuden, om den endog ikke havde været ommeldt i det oprindelige Forslag; men, naar den der har været ommeldt, og Ordet nu er blevet udeladt, saa er det saa meget klarere, at det er Disciplinen, man har villet erklære sig imod; og saa er det klart, at en Praktiseren til Tilveiebringelse af et Disciplinarsystem vilde være forbudt, ialfald i Barnebaabsager. Om derved tillige Betryggelse var givet imod en saadan Praktiseren i Henseende til andre Sager end Barnebaabsager, behøves ikke nu omtalt; dertil kan der maaskee blive Anledning senere. Naar jeg dernæst skal betragte det Forslag, som er filliet af Udvalgets Fleertal, saa tillader jeg mig spørgsmaalsviis at henstille, om det skulde være umuligt, eller om det ikke meget snarere skulde være sandsynligt, at de, som i god Tro og Overbevisning hyldte Indførelsen af et Disciplinarsystem, endog temmelig i gammel Stil, kunde ligeledes i god Tro opstille en Fortolkning saaledes som den allerede berørte, hvorved den ommeldte, formeentlig tilsigtede Virkning af Loven vilde være bortrafsonneret, idet de nemlig vilde sige: For os, som mene, at det vil være fornuftigt og vel anbragt at indføre et saadant Disciplinarsystem, for os er det magtpaaliggende, at vi ikke

paa Grund af en falsk Forudsætning om en Modstand fra Rigsdagens Side unblade Bestræbelser i denne Retning, som er meget anbefalet fra betydningsfulde og vægtfulde Sider. Den er ikke blot, om end kun svagt, antydet som et muligen anbefaleligt Led i den nye Kirkestilstand af den Kirkecommission, som blev udnævnt i Slutningen af Aaret 1853, og som arbejdede i de første Maanedes af Aaret 1854; men ved Landemødernes Forhandlinger i Aaret 1856 have disse navnlig i Anledning af Forhandlingerne om en Anordning angaaende Barnebaaben — om de endog i denne Anledning have i andre Henseender hittret forskellige Meninger, dog næsten alle udtalt sig om Gjenoptagelsen af Kirke-disciplinen, noget nær i gammel Stil, som en Selvforskaelse. Ogsaa er Kirke-disciplinens Gjenoprettelse bleven stærkt antydet, saavel i Circularret af 24de September 1856 om Forsøg paa at gennemføre Menighedsraadene, som ogsaa i Motiverne til Udkastet til den Lov, som her nu tales om. Det gjælder altsaa at see til, hvorvidt Rigsdagen virkelig har udtalt nogen Stemning mod en saadan Disciplin. Vi skulle ikke aldeles benægte, at Landsthingets Udvalg, altsaa at fem Medlemmer af Rigsdagen have, navnlig i den motiverede Deel af deres Betænkning, udtalt sig mod et saadant Disciplinarsystem; men fem Medlemmer ere ikke Rigsdagen. For at domme om, hvad denne har stemt og udtalt sig for, maae vi see til, hvorledes den Beslutning er beskaffen, som den har vedtaget, og derved lægge Mærke til, at denne Beslutning var overeensstemmende med det Forslag, som de samme fem Medlemmer, der vare stemte mod Disciplinen, holdt for tilraadeligt at forelægge Rigsdagen, for at dette Forslag skulde kunne vinde Majoritet. Ved denne Vedtagelse er det nu karakteristisk, at det, der af det oprindelige Forslag er udeladt, det er ikke blot Ordet „Disciplin“, mod hvis Indførelse Udvalget havde Noget at erindre, men det er ogsaa den hele Sætning om den kirkelige Sjælesorg, mod hvilken det Intet havde at erindre. Saaledes havde Rigsdagen maattet beslutte og vedtage, desforden den havde villet udtrykke, at den havde ligesaa Lidt at indvende mod Disciplinen som mod Sjælesor-